

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2410/2021
01.12.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Стanoјevић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Гордана Риђић Ђурић, адвокат из ..., против туженог „Института за рударство и металургију Бор“, из Бора, чији је пуномоћник Паун Јовановић, адвокат из ..., ради поништаја решења и утврђења, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3024/20 од 13.07.2021. године, у седници одржаној 01.12.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3024/20 од 13.07.2021. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви тужиоца и туженог за накнаду ревизијских трошкова.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бору П1 16/20 од 15.09.2020. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и поништено као неправилно и незаконито решење туженог о отказу уговора о раду број .. од 22.05.2017. године и утврђено да је тужилац засновао радни однос код туженог на неодређено време дана 21.05.2017. године, те наложено туженом да тужиоца врати на рад и распореди на послове у складу са стручном спремом и радним искуством. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде материјалне штете услед незаконитог престанка радног односа, почев од 22.05.2017. године као дана незаконитог престанка радног односа, закључно са августом 2017. године, исплати појединачно опредељене месечне износе, са законском затезном каматом почев од последњег дана у наредном месецу за сваки претходни месец, до коначне исплате, са припадајућим доприносима на основицу и то обавезно социјално осигурање РФЗО, Филијала Бор, пензијско осигурање РФ ПИО Бор и за случај незапослености Националној служби за запошљавање, као и да уредно попуњене обрасце М-4 и М-8 за наведени период на име тужиоца достави надлежном РФЗО, Филијала Бор. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 157.500,00 динара, са законском затезном каматом од извршности до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 3024/20 од 13.07.2021. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом изреке, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд поништи као неправилно и незаконито решење туженог о отказу уговора о раду број .. од 22.05.2017. године, да се утврди да је тужилац засновао радни однос код туженог на неодређено време дана 21.05.2017. године, као и да се наложи туженом да тужиоца врати на рад и распореди на послове у складу са стручном спремом и радним искуством. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу другом изреке и одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд обавеже туженог да тужиоцу на име накнаде материјалне штете услед незаконитог престанка радног односа, почев од 22.05.2017. године као дана незаконитог престанка радног односа, закључно са avgustom 2017. године, исплати појединачне месечне износе са законском затезном каматом од датума доспелости последњег дана у наредном месецу за сваки претходни месец па до коначне исплате, са припадајућим доприносима на ову основицу и то: обавезно социјално осигурање РФЗО, Филијала Бор, пензијско осигурање РФ ПИО Бор и за случај незапослености Националној служби за запошљавање, као и да уредно попуњене обрасце М-4 и М-8 за наведени период на име тужиоца достави надлежном РФЗО, Филијала Бор. Ставом трећим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу трећем изреке, тако што је обавезан тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 206.469,04 динара, са законском затезном каматом почев од извршности до коначне исплате. Ставом четвртим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, ревизију је благовремено изјавио тужилац, из свих законских разлога.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 18/20), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге повреде поступка које, сагласно члану 407. став 1. ЗПП, могу бити ревизијски разлог.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је након успешно положеног приправничког испита, са туженим 20.05.2013. године закључио уговор о раду на одређено време на годину дана, због повећаног обима посла на радном месту ..., у Одељењу ... у саставу Сектора за ... . Истеком времена на које је уговор закључен, тужени је 19.05.2014. године донео решење којим је тужиоцу престао радни однос, да би наредног дана странке закључиле нови уговор о раду на одређено време, на годину дана на истим пословима, у истом сектору и одељењу. У време важења тог уговора, странке су 17.03.2015. године закључиле нов уговор о раду, ради усаглашавања са изменама Закона о раду и општих аката туженог, те је тужилац распоређен на радно место ..., у Центру за ... у саставу Сектора за ... . Решењем туженог од 20.05.2015. године, тужиоцу је престао радни однос истеком времена на које је заснован, а истог

дана са тужиоцем је закључен уговор о раду на одређено време на две године за исте послове на којима је тужилац радио и по основу претходног уговора. Оспореним решењем од 22.05.2017. године, тужиоцу је престао радни однос код туженог због истека рока на који је заснован.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је тужилац примљен у радни однос код туженог на одређено време због повећаног обима послана у оквиру своје струке, да је обављао послове ... у сектору за ..., Одељење ... и да је његов радни однос без прекида трајао дуже од две године, па је применом члана 37. Закона о раду, оценио да су испуњени законом прописани услови за преображај радног односа тужиоца из одређеног у радни однос на неодређено радно време, што оспорено решење чини незаконитим, па је исто поништио и утврдио да је тужилац засновао радни однос на неодређено време код туженог дана 21.05.2017. године.

Другостепени суд је усвајајући жалбу туженог, преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужиоца као неоснован. Према ставу другостепеног суда тужилац није обављао исте послове. Наиме, по основу претходно закључених уговора тужилац је радио на радном месту ..., а затим на радном месту ... (на које је тужилац распоређен уговором о раду од 20.05.2015. године), за које је према Правилнику о организацији и систематизацији послова код туженог, између осталог предвиђен и услов од пет година радног стажа, као и докторат, а које тужилац не испуњава. Како тужилац није обављао исте послове на основу свих закључених уговора на одређено време у законском временском континуитету, нити је испуњавао услове за радно место на којем је последње радио, то је донео одлуку као у побијаној пресуди.

По оцени Врховног касационог суда, а супротно наводима ревизије, побијана пресуда је заснована на правилној примени материјалног права.

Одредбом члана 37. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05 ... 75/14), прописано је да уговор о раду може да се закључи на одређено време, за заснивање радног односа чије је трајање унапред одређено објективним разлогима који су оправдани роком или извршењем одређеног послана или наступањем одређеног догађаја, за време трајања тих потреба (став 1.); да послодавац може закључити један или више уговора о раду из става 1. овог члана на основу којих се радни однос са истим запосленим заснива за период који са прекидима или без прекида, не може бити дужи од 24 месеца (став 2.); да се прекид краћи од 30 дана не сматра прекидом периода из става 2. овог члана (став 3.); да изузетно од става 2. овог члана, уговор о раду на одређено време може да се закључи између осталог ако је то потребно због замене привремено одсутног запосленог, до његовог повратка (став 4. тачка 1.); да послодавац може са истим запосленим да закључи нови уговор о раду на одређено време по истеку рока из става 4. тач. 1-3) овог члана по истом, односно другом правном основу, у складу са овим чланом (став 5.); да ако је уговор о раду на одређено време закључен супротно одредбама овог закона, или ако запослени остане да ради код послодавца најмање пет радних дана по истеку времена за које је уговор закључен, сматра се да је радни однос заснован на неодређено време (став 6.).

Полазећи од садржине наведене норме Закона о раду, да би радни однос на одређено време прерастао у радни однос на неодређено време, потребно је да рад запосленог траје дуже од 24 месеца. У конкретном случају, тужилац је код туженог

радио на основу више закључених уговора о раду на одређено време у континуитету, због повећаног обима посла, али не на истим пословима. Наиме, Правилником о организацији и систематизацији послова код туженог за обављање послова на које је тужилац уговором од 20.05.2015. године био распоређен (...), прописано је радно искуство од најмање пет година, као и одређени степен образовања, које услове тужилац није испуњавао, а рад на претходним пословима се не може урачунасти у потребно радно искуство на пословима на којима је тужилац радио по уговору од 20.05.2015. године, чиме се нису стекли ни услови за преображај радног односа у конкретном случају.

Такође, правilan је закључак другостепеног суда да је тужилац могао засновати радни однос на неодређено време у смислу члана 10. став 3. тачка 10. Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору, којом су прописана ограничења у односу на лица ангажована на одређено време у складу са посебним законима, што је у конкретном случају Закон о научноистраживачкој делатности, али у ситуацији када је тужилац одбио стручно усавршавање на мастер или докторским студијама (степен образовања који је предвиђен за послове ...), које би финансирао тужени, то ни из ових разлога није било услова да дође до преображажаја радног односа.

Из изнетих разлога, применом одредбе члана 414. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Захтеви тужиоца и туженог за накнаду трошка ревизијског поступка су одбијени, применом одредбе члана 165. ЗПП, имајући у виду да тужилац није успео по ревизији, а да одговор на ревизију туженог није нужан трошак, па је одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

**За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић**